

Marian-Traian GOMOIU

Președinte al Comisiei de oceanografie și limnologie a Academiei Române

Hidrobiologia românească pe drumul speranțelor - pod peste ani

Societatea de Limnologie din România, cu sprijinul Comisiei de oceanografie și limnologie a Academiei Române pornește la drum cu o nouă publicație științifică - revista „**Romanian Journal of Aquatic Ecology**”.

Prin voința membrilor Societății de Limnologie din România, organizație fondată în anul 2006, s-a hotărât ca „**Rom. J. Aquat. Ecol.**” să continue tradiția, ca serie nouă, a revistei „**Hidrobiologia**” publicată în 20 volume în perioada 1959-1992 sub egida Academiei Române. Să-i urăm drum bun, cu speranța că în curând se va alinia publicațiilor similare de renume, dobândind toate certificările care s-o recomande comunității științifice de referință prin apariții regulate, prin articole interesante supuse reviziei prealabile a specialiștilor de marcă.

Societatea de Limnologie din România are nevoie de o tribună prin care să-și expună rezultatele activităților științifice și modul de îndeplinire a **obiectivelor sale majore**:

- Realizarea coeziunii între specialiștii din limnologia teoretică și aplicată (și domeniile conexe) care lucrează în institute academice, de cercetare, în instituții de învățământ superior, în sistemul național de supraveghere a mediului, sau în cadrul unor unități economice care valorifică resursele acvatice.
- Asumarea rolului de verigă de legătură și cooperare între comunitatea limnologilor profesioniști și structurile guvernamentale care elaborează politici/planuri de dezvoltare națională, respectiv cei care administrează componentele de profil ale capitalului natural acvatic și între specialiștii de profil din România și cei din alte societăți/asociații naționale sau internaționale din domeniu (Societatea Internațională de Limnologie, Asociația Internațională pentru Studiul Dunării, etc.).
- Participarea la fundamentarea științifică a managementului, a dezvoltării durabile și conservării biodiversității bazinelor acvatice, inclusiv a zonelor umede.
- Participarea independentă, în calitate de reprezentant avizat al societății civile, la activități de expertiză în situații de accidente sau catastrofe ecologice capabile să aducă prejudicii capitalului natural, îndeosebi apelor de suprafață sau subterane, ca și resurselor acvatice.
- Evaluarea nivelului general de cunoaștere, identificarea lacunelor și a incertitudinilor în domeniul limnologiei teoretice și aplicate.
- Lansarea de propuneri structurilor guvernamentale care se ocupă de coordonarea cercetării științifice, pentru stabilirea priorităților în direcțiile majore de cercetare din domeniul limnologiei teoretice și aplicate.
- Participarea la dezvoltarea metodologiei investigațiilor limnologice și la standardizarea acesteia la nivel național, conform directivelor CE.
- Elaborarea unor propuneri de perfecționare a conținutului și metodelor de predare a cunoștințelor de specialitate în învățământul superior de profil în conformitate cu cerințele și standardele europene și mondiale.
- Sensibilizarea opiniei publice, în principal prin mass-media, asupra problematicii protecției și valorificării raționale a apelor și a resurselor acvatice.
- Facilitarea accesului la informații pentru membri asociației și alți specialiști interesați prin înființarea unei biblioteci cu fond de carte și periodice în format publicat și on-line.

Aceste obiective sunt în deplină concordanță cu prevederile Comisiei de Oceanologie și Limnologie a Academiei Române (COLAR), care, printre altele, are în vedere stimularea creației științifice românești în domeniul cercetărilor complexe a mediului acvatic, îndeosebi cele de sinteză și cu caracter interdisciplinar și contribuie activ la valorificarea științifică și difuzarea rezultatelor cercetărilor, organizând manifestări științifice și sprijinind publicarea lucrărilor.

Multe din dezideratele de mai sus își pot găsi tribuna de afirmare în „**Rom. J. Aquat. Ecol.**”. Resursele globale de apă și ecosistemele lor, inclusiv cele din România, se confruntă cu provocări greu de imaginat care ridică numeroase probleme de studiu spre rezolvare comunității științifice. Rezolvările acestor probleme trebuie să-și găsească locul în „**Rom. J. Aquat. Ecol.**”. Avem nevoie de un cadru transparent, consecvent și logic, pentru evaluarea informațiilor disponibile, care să genereze, în lucrările acceptate spre publicare, încredere și utilitate prin concluzii clare.

„**Rom. J. Aquat. Ecol.**” prin sistemul de tip *peer review* va asigura reducerea ambiguității și subiectivității, susținerea sau respingerea legăturilor de cauzalitate pe baza calității evidențelor bine argumentate, pentru a răspunde clar la întrebările specifice.

„**Rom. J. Aquat. Ecol.**” va avea în vedere promovarea, în egală măsură, atât a metodelor standardizate de eșantionare, de analiză a probelor și de interpretare a datelor, cât și a tehnicilor și principiilor managementului apelor:

- modele predictive și software pentru evaluarea stării de sănătate biologică a zonelor umede, în special a râurilor, lacurilor și zonelor costiere marine;
- gestionarea bazinelor în scopul maximizării rezultatelor ecologice într-un mediu în permanentă schimbare;
- utilizarea tehnicilor referitoare la criteriile cauzale în scopul aplicării cunoștințelor ecologice în gestionarea apelor pentru ocrotirea mediului înconjurător.

De asemenea, „**Rom. J. Aquat. Ecol.**” va promova interesul pentru:

- cercetarea efectelor (de regulă negative) pe care le produc activitățile oamenilor asupra ecosistemelor acvatice;
- evaluarea periodică a stării capitalului natural reprezentat de ecosistemele acvatice;
- cunoașterea răspunsurilor ecologice la variațiile fluxurilor materiale și energetice în ecosistemele acvatice;
- o mai bună utilizare a datelor colectate anterior prin programele de monitorizare, de cercetare și din literatura de specialitate publicată, deziderat care se poate realiza prin:
 - folosirea tehnicilor de modelare, care să utilizeze date anterioare și opiniile experților pentru a oferi stații de parametri multipli ai modelelor statistice și pentru a asigura o utilizare mai eficientă a datelor de teren de care dispunem și
 - utilizarea analizei bazate pe criterii cauzale în scopul evaluării sistematice a evidenței pentru sau împotriva problemelor de importanță ecologică generală și aplicată, și pentru construirea de modele conceptuale fundamentate pe evidență.

De la încetarea apariției publicației „Hidrobiologia”, timp de aproape două decenii, producția științifică românească referitoare la cunoașterea ecosistemelor acvatice din România a fost depozitată într-o serie de noi publicații periodice, cărți, monografii în perioada 1990-2010, pe care le prezentăm aleatoriu în următoarea anexă. Publicațiile reprezintă o dovadă elocventă a potențialului științific pentru cercetarea ecohidrologică din România. De remarcat faptul, că acest potențial este reprezentat în mare parte de tineri cercetători porniți pe calea afirmării în ultimii ani.

Pornim deci la drum cu aceste gânduri și cu speranța că ele se vor îndeplini treptat, pe măsură ce va avea loc confruntarea directă generată de „**Romanian Journal of Aquatic Ecology**”, pe măsură ce această nouă publicație va atinge performanțele care să-i justifice afirmarea.

Anexă/Annex

Literatură hidrobiologică românească publicată după anul 1990/ Romanian Hydrobiological Literature published after 1990

Publicații periodice/Regular publications:

- Analele Științifice ale Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare Delta Dunării/Scientific Annals of the Danube Delta Institute, Tulcea, Romania, 1992-prezent/present; http://www.ddni.ro/index.php?page_id=132&siteSection=6§ionTitle=Relevant%20Publications
- GeoEcoMarina, Constanța, România, 1996-prezent/present; <http://www.geocomar.ro/website/publicatii-revista-geo-eco-marina.html>
- Transylvanian Review of Systematical and Ecological Research, Sibiu, Romania, 1999-prezent/present; <http://stiinte.ulbsibiu.ro/trser/>
- Acta Ichtiologica Romanica, Publicație a Societății de Ichtiologie din România, Sibiu, Romania, 2006-prezent/present; <http://reviste.ulbsibiu.ro/actair/index.html>

Lucrări cu caracter monografic/Monographic works:

- Curtean-Bănăduc A., 2005 - Râul Cibin, caracterizare ecologică, Editura Universității "Lucian Blaga", Sibiu: 240 pp.
- Bura M., 2002 - Acvacultură specială, broaște, crustacee și moluște, Editura Orizonturi Universitare Timișoara: 366 pp.
- Diaconeasa D. I., 2009 - Geodinamica Litoralului Românesc al Mării Negre – Zona Băii Mamaia (Geodynamics of Romanian Black Sea Coast – Mamaia Bay), Editura Universitară, București: 125 pp.
- Driga B.-V., 2004 - Delta Dunării, Sistemul circulației apei, Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca: 256 pp.
- Gâștescu P., Știucă R. (Editori), 2006 - Delta Dunării Rezervație a Biosferei, Editura Dobrogea: 485 pp.
- Gâștescu P., Știucă R., 2008 - Delta Dunării - Rezervație a Biosferei, Editura CD Press, 400 pp.
- Iordache V., 2009 - Ecotoxicologia metalelor grele în lunca Dunării, Editura Ars Docendi, 339 pp.
- Matienco B., Brezeanu A., Maximova E., Marinescu M., Cogălniceanu G., 2004 - Carpocultura in vitro, Nonmorphogenic pathway, Editura Știința: 135 pp.
- Neagu A.-N., Miron I., 2008 - Bioindicatori de calitate a apelor curgătoare, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza" Iași: 238 pp.
- Oțel V., (coord.) 2000 - Lista Roșie a speciilor de plante și animale din Rezervația Biosferei Delta Dunării România, (The Red List of plant and animal species from the Danube Delta Biosphere Reserve Romania) Editura Fundația Aves: 132 pp
- Radu Gh., Radu E., 2008 - Determinator al principalelor specii de pești din Marea Neagră, Institutul Național de Cercetare- Dezvoltare Marină "Grigore Antipa" Constanța, Editura Virom, Constanța: 558 pp.
- Rîșnoveanu G., Vădineanu A., 2000 - Evaluarea rolului asociațiilor și populațiilor în funcționarea sistemelor ecologice; studiu de caz: Oligochete acvatice din Dunărea Inferioară și Delta Dunării, Editura Ars Docendi: 240 pp.
- Romanescu Gh., 2006 – Complexul lagunar Razim – Sinoe, studiu monografic, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza" Iași: 182 pp.

- Wilhelm S., Ardelean G., 2009 - Țigănușul (*Umbra krameri*), studiu monographic, Editura Daya Satu Mare, 132 pp.
- Zinevici V., Ionică D., Parpală L., Sandu C., Mușă R., Dobre D.-S., 2006 - Diversitatea unor comunități de organisme acvatice în sisteme ecologice din zonele Erenciuc și Gorgostel (Delta Dunării), Editura Ars Docendi, București: 302 pp.
- Lacurile de Acumulare din România, 1999 - Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași: vol. II, 232 pp. Miron I..

**Culegeri de abstracte ale lucrărilor prezentate la reuniuni științifice/
Abstract collections of papers presented at scientific meetings:**

- Aquatic Biodiversity International Conference, Sibiu, România, 2007-present/present.
- The 6th Symposium for European Freshwater Sciences, august 17th – 21st, International Conferences Centre and Palace Hotel, Sinaia, România, Scientific Programme and Abstracts, 2009.
- Analele Științifice ale Universității “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Lucrările Conferinței Naționale - Biodiversitate și Impact Antropic în Marea Neagră și în ecosistemele litorale ale Mării Negre, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza” Iași: 172 pp., 2006.